

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1:	Voordat u begint	2
	De structuur van Lightroom	3
	Bibliotheek en Kaart	5
	Ontwikkelen	6
	Exporteren, Boek, Presentatie, Afdrukken en Web	6
	Locatie van de catalogus	6
	Nog geen catalogus	8
	Fotobestanden op één schijf, catalogus op C-schijf/Macintosh HD	8
	Fotobestanden op verschillende schijven, catalogus op C-schijf/Macintosh HD	9
	Het archief verhuizen	9
	Stapsgewijs beginnen	9
Hoofdstuk 2:	Kennismaken met Lightroom	14
	Mogelijkheden	15
	Bibliotheek en Kaart	15
	Ontwikkelen	17
	Boek, Presentatie, Afdrukken en Web	17
	Onmogelijkheden	18
	Interface	19
	Weergaven en zoomopties	20
	Persoonlijke aanpassingen	23
	Voorkeuren	25
	De verschillen tussen versie 4 en 5	26
	Slimme voorvertoning (Smart Preview)	27
	Lokale aanpassingen	30
	Boek	36
	Overige nieuwigheden	37

Hoofdstuk 3:	Foto's importeren	38
	Vorbereiding	39
	Soorten bestandsformaten	40
	Importeren	42
	Importeren vanaf camera, kaartlezer of vaste schijf	43
	Het deelvenster Bron	44
	Voorvertoonvak	45
	Het deelvenster Bestandsafhandeling	46
	Deelvenster Wijzigen van de bestandsnaam	48
	Deelvenster Toepassen tijdens het importeren	48
	Een voorinstelling maken	50
	Deelvenster Bestemming	52
	Foto's van schijf importeren	53
	Vastleggen via tethering	56
	Automatisch importeren	57
	Importeren vanuit een Lightroom-catalogus	58
	De praktijk	60
	Back-up	60
	Map- en bestandsnamen	60
	Trefwoorden	61
	Een selectie importeren	62
	Voorvertoningen maken	63
Hoofdstuk 4:	Werken met Bibliotheek	66
	Inleiding	67
	Onderdelen van de bibliotheek	67
	Filmstrip	69
	Werkbalk Bibliotheek	70
	Kennismaken met de module Bibliotheek	71
	Selecteren en weggooien	72
	De eerste selectie	73
	De tweede selectie	75
	Vergelijkingsweergave	75
	Beoordelingsweergave	77
	Snel ontwikkelen	78
	Filtermethoden	79
	Volgende ronde?	79
	Snelle verzameling	80
	Doelverzameling	83
	Verdere verfijning met stapels en kleurlabels	84

Trefwoorden, woorden om beter te kunnen vinden	86
Trefwoorden toevoegen	86
Trefwoordtags	88
Hiërarchisch onderverdelen	89
Trefwoorden bij importeren hiërarchisch toevoegen	89
Spuitbus	91
Trefwoorden organiseren	92
Slepen	94
Trefwoordenset	95
Suggesties voor trefwoorden	95
Snel ontwikkelen	96
Bestanden van Lightroom	97
Sidecarbestanden	99
Metagegevens niet in sync	100
Deelvenster Navigator	101
Catalogusbestanden en het deelvenster Catalogus	101
Meer catalogussen	101
Catalogusinstellingen	102
Deelvenster Mappen	103
Ordenen	103
Uw eigen verzamelingen	104
Slimme verzameling	105
Gewone verzameling	105
Metagegevens	106
Opnamedatum aanpassen	107
Gps	107
Werken met de filterbalk	108
Zoeken op TIFF- bestanden	109
Zoeken op sluitertijd	109
Deelvenster Services voor publiceren	110
Samenvatting	113

Hoofdstuk 5:	Ontwikkelen	114
	De module Ontwikkelen	115
	Histogram	117
	Bijsnijden en lokale aanpassingen	118
	Uitsnijdbedekking	119
	Vlekken verwijderen	119
	Rode-ogencorrectie	120
	Gegradueerd filter	120
	Radiaalfilter	122
	Aanpassingspenseel	123
	Standaard	125
	Kleurtintcurve	128
	HSL/Kleur/Zwart-wit	129
	Gesplitste tinten	130
	Details	132
	Lenscorrecties	135
	Effecten	137
	Camerakalibratie	138
	Handigheidjes	140
	Virtuele kopie	140
	Ongedaan maken	140
	Vergelijken	142
	Instellingen kopiëren	142
	Case: Landschap in ontwikkeling	143
	Eigen inzichten	143
	Lenscorrecties	144
	Cameraprofiel	144
	Basisaanpassingen	145
	Witbalans aanpassen	146
	Tinten	147
	Presentie	147
	Gegradueerd filter	148
	Kleurtintcurve	149
	HSL/Kleur/Zwart-wit	150
	Vlekken verwijderen	151
	Lenscorrectie/Upright	152
	Uitsnijdbedekking	152
	Lenscorrecties/Handmatig	153
	Samenvatting	155

Case: Portret	156
Verzameling	156
Groepsgewijze algemene aanpassingen	156
Synchroniseren	159
Lokale afzonderlijke aanpassingen	160
Doelaanpassing Kleurtoon, Verzadiging en Luminantie (HSL)	160
Aanpassingspenseel Helderheid	161
Vlekken verwijderen	166
Samenvatting	167
Case: Architectuur	169
Uitgangsbeeld	169
Stap 1 – Vervormen, vignette en chromatische aberratie	170
Stap 2 – Horizon en verticaal perspectief	172
Stap 3 – Opvullen in Photoshop	174
Samenvatting	175
Case: Omzetten naar zwart-wit	176
Standaard zwart-wit	176
Speciaal zwart-wit	178
Lokaal zwart-wit	180
Samenvatting	182
Case: HDR in Lightroom	184
Vorbereiding	184
Vorbewerken	185
32 bitstraject	185
Samenvatting	187
Case: Radiaalfilter	189
Lichtaccenten	189
Samenvatting	191
Case: Toonschaal aanpassen met Kleurtintcurve	193
Veel nauwkeuriger	193
Deelvenster Standaard	194
Kleurtintcurve	195
Samenvatting	196

Hoofdstuk 6:	Foto's exporteren	198
	Dialogvenster Bestanden exporteren	199
	Het exportdoel kiezen	200
	Exporteren naar schijf	200
	Exportlocatie	200
	Bestandsnaamgeving	201
	Video	201
	Bestandsinstellingen	201
	Afbeeldingsgrootte	202
	Uitvoer verscherpen	202
	Metagegevens	202
	Watermerken	203
	Nabewerking	203
	Exporteren naar e-mail	206
	Exporteren naar dvd of cd	207
	Automatiseren van handelingen en instellingen	207
	Voorinstelling	207
	Plug-ins voor export	208
	Plug-ins toevoegen	208
Hoofdstuk 7:	Foto's op de kaart zetten	210
	De module Kaart	211
	Met gps-coördinaten	214
	Zonder gps-coördinaten	215
	Locaties	216
	GPS-logger	218
Hoofdstuk 8:	Boek	220
	Interface	221
	Een boek voorbereiden	223
	Formaat en oriëntatie	223
	Afdrukresolutie	224
	Selecteren en verzamelen	225
	Opmaak	227
	Boek automatisch vullen	228
	Handmatig	232
	Extra opmaak	236
	Tekst	236
	Bijschriften	237
	Achtergrond	238

Opmaaktips	240
JPEG maken in module Afdrukken	240
Pagina's maken in Photoshop	241
Plakboek	242
Schermafbeeldingen	242
Bestelprocedure	243
Aanmelden Blurb	244
Bestellen	244
Hoofdstuk 9: Presentatie	246
Een verzameling maken	247
Instellingen Presentatie	248
Deelvenster Opties	249
Deelvenster Lay-out	249
Deelvenster Bedekkingen	250
Deelvenster Achtergrond	253
Deelvenster Titels	256
Deelvenster Afspelen	257
Video	257
Exporteren	257
Case: Ronde hoeken	258
Samenvatting	260
Hoofdstuk 10: Afdrukken	262
Instellingen Afdrukken	263
Deelvensters	265
De juiste afdrukinstellingen	268
Praktijkvoorbeelden	269
Case: Indexprint voor archief	269
Case: Combivel voor schoolfoto's	273
Case: Galerieprint	276
Case: Expositieafdruk met handtekening of fotorand	279
Samenvatting	282

Hoofdstuk 11:	Foto's presenteren op het web	284
	Twee soorten galerieën: HTML en Flash	285
	Snel een webgalerie maken	286
	Site-info aanpassen	287
	Kleurenpalet	288
	Vormgeving	289
	Afbeeldingsinformatie	289
	Uitvoerinstellingen	290
	Exporteren en uploaden	290
	Instellingen opslaan als sjabloon	291
	Extra sjablonen en lay-outstijlen	292
Hoofdstuk 12:	Video	296
	Video importeren	297
	Video bewerken	299
	Exporteren	301
	Case: Een videomontage maken	302
	Voorbereiding	302
	Montage	303
	Samenvatting	305
Hoofdstuk 13:	Lightroom uitbreiden	306
	Foto's buiten Lightroom bewerken	307
	Externe editors instellen	307
	De voorkeuren	307
	Tweede editor	308
	Heen naar Photoshop en terug naar Lightroom	309
	Vier speciale handelingen	311
	Andere editors	312
	Terug in de Lightroom Bibliotheek?	312
	Uitbreidingen op Adobe.com	313
	Voorinstellingen voor ontwikkelen	314
	Webgalerieën	314
	Plug-ins	315

Appendix A:	Lightroom optimaliseren	316
	Systeemeisen	317
	Vaste schijven	317
	Instellingen	318
	XMP	319
	Een optimale catalogus	319
	Camera Raw-cache	320
Appendix B:	Kleurbeheer	322
	Theorie	323
	Waarom kleurbeheer?	323
	Kleurprofielen	324
	Praktijk	325
	Hardware	325
	Maken van profielen	328
	Samenvatting	329
Appendix C:	DNG-profielen en X-Rite ColorChecker Passport	330
	Cameraprofielen	331
	X-Rite ColorChecker Passport	333
	Samenvatting	334
Appendix D:	Sneltoetsen	336
	Index	340

01
::VOORDAT U BEGINT

:::01 VOORDAT U BEGINT

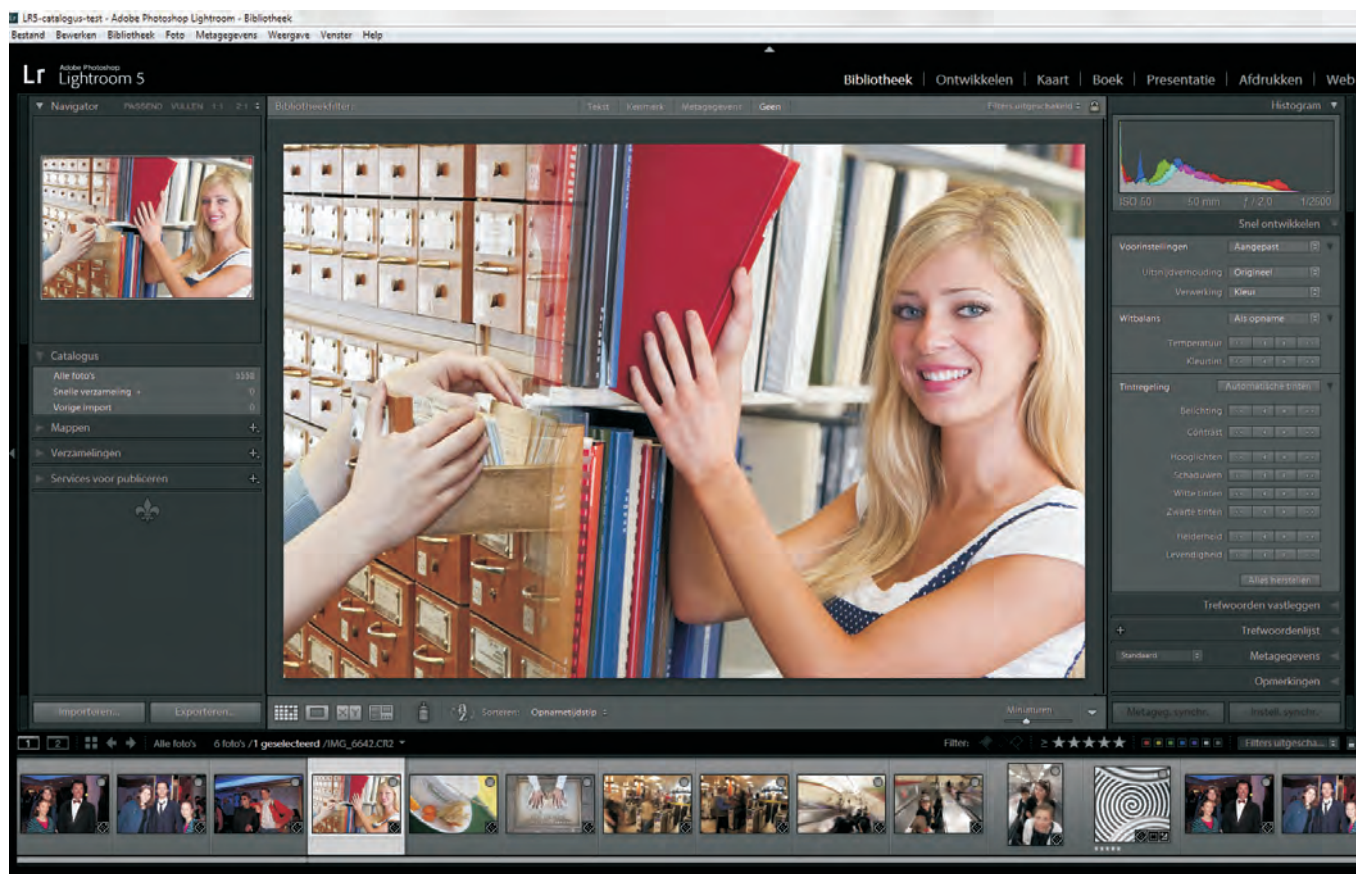
Lightroom is een prachtig en compleet gereedschap om uw foto's te beheren, bewerken en publiceren. Als u eenmaal weet hoe u foto's importeert in de bibliotheek, kunt u daarna beginnen aan uw ontdekkingsreis door de uitgebreide mogelijkheden van dit professionele workflowprogramma. Toch kan het zinvol zijn om naast deze praktijkkennis ook inzicht te hebben in het principe achter Lightroom. Is het nu een bibliotheek of alleen een catalogus? Werkt u met de 'echte' foto's of alleen met de voorvertoningen ervan? Wat is een lrcat-bestand en waar kunt u dat vinden? In dit hoofdstuk vindt u het antwoord op deze vragen en wordt aandacht besteed aan het verhuizen van foto's en de catalogus van de ene naar de andere computer (Windows en Mac).

DE STRUCTUUR VAN LIGHTROOM

U kent een bibliotheek met rekken vol boeken. Zowel de rekken als de boeken zijn geordend op onderwerp en bovendien zijn ze afzonderlijk gecodeerd. Lopend langs de rekken is in principe elk boek te vinden.

Afbeelding 01.01

De structuur waarmee Lightroom uw foto's beheert, is te vergelijken met die van de analoge bibliotheek.

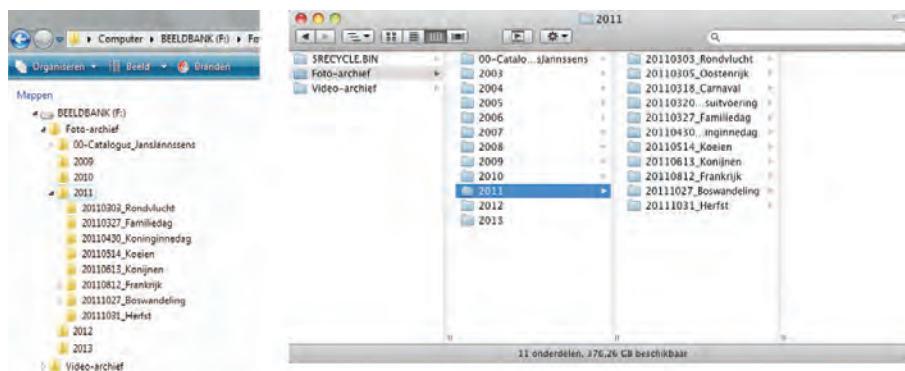
U vindt echter sneller wat u zoekt als u bij de ingang van de bibliotheek de catalogus raadpleegt. Hierin staan in een bepaalde structuur alle boektitels met daarbij de locatie van het betreffende boek. Behalve de titel treft u er vaak ook de naam van de auteur en een samenvatting van de inhoud in aan. Is de catalogus een databestand op een computer, dan kunt u met enkele trefwoorden (auteur, onderwerp, titel) een titel nog sneller terugvinden. Met de locatiecode loopt u naar het rek en vindt u het gewenste boek.

De geschetste situatie kan ook toegepast worden op digitale foto's en daarbij speelt Lightroom een belangrijke rol.

Net als met boeken in een bibliotheek is uw belangrijkste taak de fysieke fotobestanden in mappen op uw computer te plaatsen. Doe dit volgens een vaste structuur. In de volgende afbeelding ziet u daarvan een voorbeeld. Door de mapnaam te laten beginnen met de datum (jjjjmmdd) hebt u automatisch een chronologische volgorde van uw fotosessies. Wordt deze datum aangevuld met een trefwoord, dan kunt u met die combinatie, *20110812_vakantie-frankrijk*, redelijk eenvoudig een serie foto's terugvinden. U zou deze structuur door Lightroom kunnen laten verzorgen, maar het heeft onze voorkeur dit zelf te doen vanuit Windows Verkenner of Finder en de foto's vanaf het geheugenkaartje met een kaartlezer in uw zelfgemaakte mappenarchief te kopiëren. Zo kunt u uw fysieke fototheek (mappen met fotobestanden) inrichten als ware het een bibliotheek met rekken en boeken.

Afbeelding 01.02

De mappenstructuur van een fototheek met de fysieke fotobestanden.

Net als in een bibliotheek zou een catalogus ook voor uw fotoarchief de vindbaarheid van foto's sterk kunnen verbeteren. Maar hoe doet u dat? Geen nood, want daarbij komt Lightroom u te hulp. Door foto's in Lightroom te importeren, plaatst u de gegevens van die foto's (plaats op de computer, opnamegegevens, voorvertoning) in een catalogus van Lightroom, zoals dat eigenlijk ook gebeurt bij het inschrijven van nieuwe boeken in de catalogus van een bibliotheek. Bij het importeren in Lightroom vanuit een mappenstructuur op een vaste schijf worden dus geen fysieke fotobestanden verplaatst of gekopieerd.

TIP

Belangrijk voor het goed functioneren en de betrouwbaarheid van de catalogus is dat de koppeling tussen fotobestand en vermelding in de catalogus niet wordt verbroken. Als u met Windows Verkenner of Finder fysiek fotobestanden verplaatst of verwijdert op uw computer, weet Lightroom niet meer waar de foto's staan. Dat is te vergelijken met iemand die in een bibliotheek boeken verplaatst of verwijdert zonder dat in de catalogus te vermelden. Het lijkt dan of het boek nog aanwezig is, maar als u op de locatie kijkt, zal het daar niet staan. De ont koppeling van catalogus en locatie kan ook ontstaan als u in Lightroom foto's verwijdert uit de catalogus zonder ze van de computer te verwijderen. U denkt in Lightroom dat bepaalde foto's er niet meer zijn, maar ze staan nog wel als bestand op de vaste schijf.

Deze catalogus is het kloppend hart van de module Bibliotheek in Lightroom en geeft u snel en overzichtelijk een beeld van uw fototheek. Lightroom geeft u vervolgens drie hoofdgeredenschappen om met de catalogus te werken:

- beheer van gegevens (modules Bibliotheek en Kaart);
- optimaliseren van de previews (module Ontwikkelen);
- publicatie (Exporteren en modules Boek, Presentatie, Afdrukken en Web).

BIBLIOTHEEK EN KAART

De module Bibliotheek is bedoeld om gegevens aan de catalogus toe te voegen, zoals trefwoorden en persoonsgegevens, en om uw foto's te beoordelen, te selecteren en te beheren. Natuurlijk is het ook de plaats om uw fotoarchief te doorzoeken. Deze module hadden ze wat ons betreft ook gewoon Catalogus kunnen noemen, omdat slechts met fotogegevens en -previews wordt gewerkt en niet met de daadwerkelijke fotobestanden. De eigenlijke bibliotheek is voor ons de mapstructuur die we zelf gemaakt en gevuld hebben met fotobestanden.

Afbeelding 01.03

De zeven modules van Lightroom.

De module Kaart is ook bedoeld om uw foto's te beheren en wel op basis van locatiegegevens die aan een foto zijn toegekend door gps of achteraf zijn toegevoegd in Lightroom. U weet zo altijd waar een foto genomen is en zelfs welk traject u gewandeld of gereisd hebt.

ONTWIKKELEN

In de module Ontwikkelen kunt u uw foto's optimaliseren. Dit gebeurt echter volgens een ander principe dan in Photoshop. In Lightroom worden niet de pixels van de foto bewerkt, maar worden slechts waarden van parameters, zoals belichting of verscherpen, toegepast op de voorvertoning (*preview*) van het fotobestand. Deze optimalisatie-instellingen worden als een soort recept opgeslagen in de catalogus bij de overige gegevens van het fotobestand en dat gebeurt in realtime. U hoeft in Lightroom nooit een foto op te slaan. Het recept kan na afsluiten en starten van Lightroom weer vrijelijk aangepast worden. Bovendien kunt u terugkeren naar de oorspronkelijke voorvertoning of voor één fotobestand verschillende recepten, en dus verschillende voorvertoningen, maken.

EXPORTEREN, BOEK, PRESENTATIE, AFDRUKKEN EN WEB

In de modules Bibliotheek, Kaart en Ontwikkelen werkt u dus alleen virtueel met de foto's. Behalve een voorvertoning op het beeldscherm is een foto nog steeds niet tastbaar in de vorm van een bestand of een publicatievorm. Wilt u een of meer foto's als JPEG- of TIFF-bestand gebruiken, dan zult u de gegevens van de foto en het bijbehorende recept vanuit Lightroom naar het gewenste bestandstype moeten exporteren (Cmd/Ctrl+Shift+E). Met de modules Boek, Presentatie, Afdrukken en Web kunt u echter ook direct een tastbaar fotoboek samenstellen of een diavoorstelling, print of webgalerie maken.

TIP

De op de camera ingestelde witbalans bepaalt bij RAW grotendeels de kleuren van de voorvertoning in Lightroom. Zaken als verscherping of beeldstijlen zijn vaak eigen aan de camera en zullen door Lightroom niet in de voorvertoning worden meegenomen. Is uw camera ingesteld op monochroom en RAW en bekijkt u de foto's in Lightroom, dan zullen ze toch als kleurenbeeld worden weergegeven. Tip: selecteer alle beelden en druk op de letter V. Zo worden ze allemaal in grijswaarden getoond.

LOCATIE VAN DE CATALOGUS

Als u zonder voorkennis van start gaat met Lightroom, wordt automatisch een catalogus gemaakt. Terwijl u in de loop van de tijd meer foto's in Lightroom importeert, zal de catalogus (fotogegevens, ontwikkelrecepten én previews) uitdijen en zal Lightroom ook een keer per week een back-up maken van de catalogus (niet van de fysieke fotobestanden!). U vindt de catalogus op de C-schijf (Windows) of Macintosh HD (Mac) in de map Gebruikers*uw naam*\Afbeeldingen\Lightroom als het

bestand met de naam Lightroom 4/5 Catalog.lrcat. Dat is bij Windows en Mac hetzelfde. Uw fotoarchief met de fysieke bestanden zal waarschijnlijk op een interne dataschijf staan (D) of op een externe vaste schijf (F).

De standaardlocatie van het lrcat-bestand heeft zijn beperkingen. Als bijvoorbeeld uw C-schijf of Macintosh HD crasht of geformatteerd wordt, bent u alle voorvertoningen en recepten van uw foto's kwijt. Ook staat de back-up van de catalogus niet bij de back-up van uw fotoarchief.

Een ander nadeel van de standaardlocatie van de catalogus is dat deze op de C-schijf of Macintosh HD staat en dat het bestand op een zeker moment, als u veel foto's hebt geïmporteerd in Lightroom, vele gigabytes in beslag neemt en uiteindelijk kan leiden tot een vermindering van de algemene prestaties van uw computer.

Ons advies is dan ook om de catalogus op dezelfde vaste schijf te zetten als uw fotoarchief en de catalogus een herkenbare naam te geven. De extensie zal altijd .lrcat zijn. De (externe) vaste schijf voldoet bij voorkeur aan de volgende eisen:

- een snelle aansluiting (eSata, USB 3 of Firewire 800);
- een grote capaciteit (minimaal 1 TB);
- bij voorkeur een grote cache en een hoge rotatiesnelheid (7200 rpm).

TIP

Staan fotoarchief en catalogus op dezelfde schijf, dan zal bij een back-up van die schijf ook de catalogus worden opgeslagen en hebt u na een crash de fotobestanden en de catalogus snel weer beschikbaar.

TIP

Om een externe vaste schijf met daarop uw fototheek en de catalogus van Lightroom op zowel een Mac- als Windows-computer te kunnen gebruiken (thuis-pc/MacBook, bij een fotovriend(in) of klant of op de fotoclub), moet deze schijf FAT32 geformatteerd zijn. Beide systemen kennen deze schijfindeling. Een veelgebruikt alternatief voor FAT32, NTFS van Windows, wordt door Mac niet herkend.

Er kunnen zich drie situaties voordoen als u de catalogus en de fotobestanden op dezelfde schijf wilt hebben:

- U hebt nog geen foto's geïmporteerd in Lightroom en er is nog geen catalogus.
- U hebt uw fotobestanden op een andere dan de C-schijf staan en gebruikt de standaardcatalogus.
- Uw foto's staan verspreid over verschillende schijven en u gebruikt de standaardlocatie van de catalogus.

NOG GEEN CATALOGUS

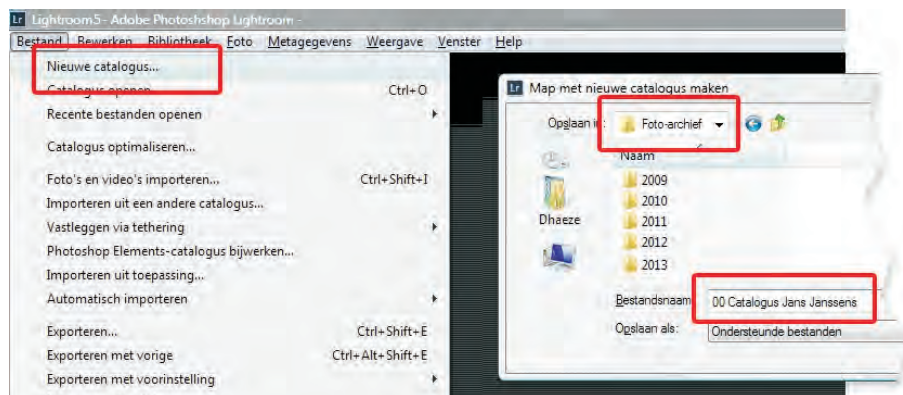
Zijn nog geen foto's geïmporteerd in Lightroom, dan gaat u als volgt te werk.

- 1 Start Lightroom.
- 2 Kies **Bestand, Nieuwe catalogus**.
- 3 Bedenk een duidelijk naam.
- 4 Blader naar de schijf met de bestanden van uw fotoarchief.
- 5 Bevestig uw keuze.

Lightroom sluit de standaardcatalogus en opent de nieuwe, lege catalogus die u net hebt gemaakt. De naam van die nieuwe catalogus ziet u linksboven (Mac: midden) in de titelbalk van Lightroom. U kunt nu foto's importeren.

Afbeelding 01.04

Het maken van een nieuwe catalogus in dezelfde map als waarin uw fotoarchief staat.

FOTOBESTANDEN OP ÉÉN SCHIJF, CATALOGUS OP C-SCHIJF/MACINTOSH HD

Hebt u al een catalogus opgebouwd van een uitgebreid fotoarchief, dan kunt u de catalogus verplaatsen naar de vaste schijf met daarop de fotobestanden. De locatie van de catalogus waarin u werkt, is eenvoudig te vinden door in Windows linksboven in de titelbalk van Lightroom te rechtsklikken op de naam van de catalogus en de optie **Locatie van catalogus tonen** te kiezen (Mac: rechtsklikken midden op naam catalogus in titelbalk opent Finder).

Afbeelding 01.05

De locatie van een catalogus tonen in Windows en Mac.

Het lrcat-bestand wordt in Windows Verkenner of in Finder getoond. Kopieer dit bestand naar de locatie waar uw fotobestanden staan en wijzig de naam van Lightroom 4/5 Catalog in een voor u duidelijke naam, bijvoorbeeld Catalogus-LR_2013. Als u nu op dit lrcat-bestand dubbelklikt, wordt de catalogus geopend en ziet u al uw foto's netjes met alle gegevens terug.

FOTOBESTANDEN OP VERSCHILLENDE SCHIJVEN, CATALOGUS OP C-SCHIJF/MACINTOSH HD

Als u vanuit diverse schijflocaties foto's in Lightroom geïmporteerd hebt, kan uw fotoarchief onoverzichtelijk worden en is het ook niet mogelijk de catalogus bij de fotobestanden te plaatsen. Het is dan raadzaam alle fotobestanden op één schijf te verzamelen en daarbij ook de catalogus te plaatsen. Deze 'volksverhuizing' kan Lightroom voor u verzorgen met de optie **Exporteren als catalogus** in het menu **Bestand**.

Maak in Lightroom een selectie van de gewenste foto's of selecteer alle previews (Cmd/Ctrl+A). Alle fotobestanden in de betreffende mappen worden met de optie **Exporteren als catalogus** fysiek gekopieerd naar de nieuwe locatie en de catalogus wordt hierop aangepast. Zorg dat de exportlocatie een snelle vaste schijf is.

HET ARCHIEF VERHUIZEN

Als u de fotobestanden en de catalogus op één schijf hebt staan, is het verhuizen ervan relatief eenvoudig. Selecteer het gehele fotoarchief inclusief de map met de catalogus en kopieer deze naar de nieuwe vaste schijf of computer. Dit werkt goed in de volgende situaties:

- verhuizen naar grotere of snellere vaste schijf;
- verhuizen van oude naar nieuwe computer;
- overzetten van laptop naar desktop en omgekeerd;
- verhuizen van Windows naar Mac en omgekeerd.

Omdat bij deze verhuizing vele gigabytes betrokken zijn, zal dit de nodige tijd in beslag nemen.

STAPSGEWIJS BEGINNEN

Als u Lightroom de eerste keer start, is de werkwijze niet vanzelfsprekend. U ziet een grijze en vooral lege interface met een oneindig aantal knopjes en deelvensters. Waar moet u beginnen? De volgende hoofdstukken geven u alle informatie, maar hierna vindt u een kort overzicht van de stappen om foto's te beoordelen, selecteren, bewerken, publiceren en exporteren.

Afbeelding 01.06

Het verzamelen van fotobestanden op één locatie in een nieuwe catalogus.

TIP

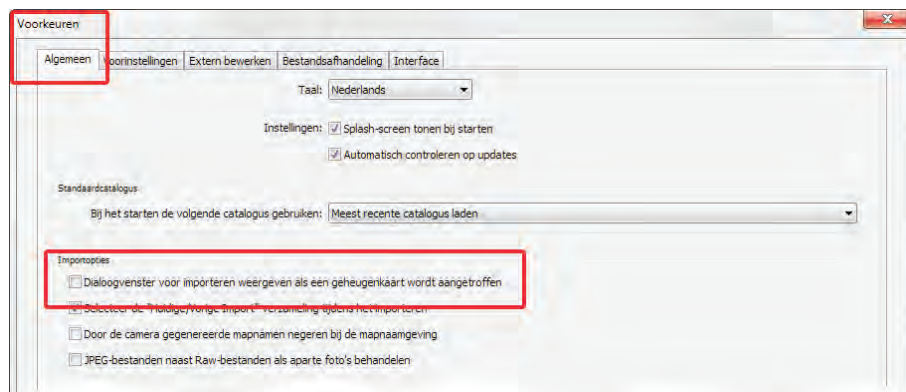
De kans bestaat dat wanneer u uw camera aankoppelt aan de computer of de geheugenkaart in een kaartlezer stopt, dat Lightroom automatisch wordt gestart en het programma de bestanden gelijktijdig van camera of geheugenkaart naar de computer wil kopiëren en importeren in de catalogus. Hiermee bepaalt Lightroom de structuur en naamgeving van uw fysieke fotoarchief en dat is minder overzichtelijk dan wanneer u met Verkenner of Finder zelf een structuur opzet en foto-bestanden kopieert. Wilt u het automatisch starten van Lightroom uitzetten, dan is dit mogelijk via **Voorkeuren, Algemeen**.

Vorbereiding

- 1 Zorg voor een overzichtelijke mappenstructuur voor uw fotobestanden en start Lightroom.
- 2 Maak een eigen catalogus op dezelfde schijf als waarop uw fotobestanden staan (zie de voorgaande paragraaf).
- 3 U ziet een lege catalogus met boven zeven modules en links en rechts deelvensters.

Afbeelding 01.07

Het automatisch starten van Lightroom uitzetten als een geheugenkaart wordt aangesloten.

Gegevens en previews importeren

- 4 Klik in de module **Bibliotheek** op de knop **Importeren**, onder in het linkerdeelvenster.
- 5 Blader links in het importvenster naar de gewenste map met fotobestanden op de betreffende vaste schijf.
- 6 Alle foto's zijn te zien in een rasterweergave (sneltoets G) en vinkjes kunnen aan- en uitgezet worden.

- 7 Druk op de toets E om foto's beeldvullend te zien en eventueel te selecteren. In die weergave bladert u met de pijltoetsen links en rechts door de foto's. Druk weer op de toets G voor een totaaloverzicht.
- 8 Kies in het rechterdeelvenster van het importvenster bij **Voorvert. Renderen** de optie **Standaard**.
- 9 Maak in het rechterdeelvenster eventueel nieuwe metagegevens aan met naam en adres.
- 10 Klik rechtsonder in het dialoogvenster op de knop **Importeren** om de (gegevens en previews van de) foto's in de catalogus van Lightroom op te nemen. De voortgang ziet u linksboven in het hoofdvenster.
- 11 Eerst ziet u miniatures verschijnen. Vervolgens worden in de voortgangsstatus ook de grotere previews gemaakt. Wacht bij voorkeur met werken tot het hele importproces klaar is.

Beoordelen en selecteren

- 12 U ziet in het midden van het scherm een raster van miniatures. Onderaan staat een filmstrip met diezelfde miniatures. Druk op de toets E om de eerste foto kadervullend te zien. Beoordeel de foto op kadering, belichting en kleur. Om de scherpte op 100% te kunnen zien, klikt u in de beeldvullende voorvertoning van een foto om in te zoomen. Door met ingedrukte muisknop te slepen, schuift u door de foto. Als u klikt, wordt de foto weer kadervullend getoond. Om in te zoomen kunt u ook de spatiebalk ingedrukt houden.
- 13 Geef op basis van de genoemde kwaliteitscriteria de foto's een sterwaardering met de cijferstoetsen 1 tot en met 5. Kies 4 voor een goede foto, die nog enigszins bewerkt moet worden. Kies 5 voor een bijna perfecte foto die u bijvoorbeeld alleen hoeft bij te snijden.
- 14 Klik rechtsonder in de balk boven de filmstrip op het woordje **Filter**. U ziet nu vijf sterren op de balk.
- 15 Klik op de vierde ster en in de filmstrip zijn nu alleen nog de foto's met een sterwaardering van 4 en hoger te zien. Druk op de letter G om een rasteroverzicht te zien in het hoofdvenster.
- 16 Sterwaarderingen kunnen aangepast worden door een andere waarde te typen. Met nul vervalt de waardering.

Ontwikkelen (beeldcorrecties)

- 17 Schakel over op de module **Ontwikkelen** (sneltoets D) en pas met de gereedschappen belichting, kleur en detail aan.

18 U kunt door op de letter R te drukken snel een foto bijnijden met **Uitsnijdbedekking**. Het kader kan worden verkleind door de besturingspunten te slepen. Door te slepen in het kader verschuift u de foto in het kleinere kader. De foto kan gedraaid worden door buiten het kader te slepen. Druk weer op de letter R om de uitsnede beeldvullend te zien. U kunt zo later de uitsneden nog eenvoudig aanpassen.

Exporteren en publiceren

- 19 Hebt u alle foto's aangepast, dan kunt u de gewenste foto's met Ctrl of Shift (Cmd of Shift) selecteren in de Rasterweergave (G) en gebruiken in de modules Kaart, Boek, Presentatie, Afdrukken en Web.
- 20 Wilt u de geselecteerde foto's als JPEG of TIFF gebruiken, kies dan **Bestand**, **Exporteren** (Cmd/Ctrl+Shift+E), stel de gewenste locatie en andere opties in en klik op **Exporteren**.

TIP

Voordat u aan de slag gaat met uw echte archief is het misschien raadzaam eerst een testcatalogus te maken en daarin een paar mappen met RAW-bestanden te importeren. Zo kunt u kijken of u de handelingen met de catalogus kunt reproduceren. Zolang u tijdens deze testfase de fysieke RAW-bestanden ongemoeid laat, kunt u naar hartenlust spelen met de catalogus: hernoem het Ircat-bestand, verplaats het en maak een back-up. Hebt u eenmaal uw koudwatervrees overwonnen, dan kunt u vol vertrouwen verder in dit boek en de definitieve catalogus van uw fotoarchief gaan opzetten in Lightroom.